

**Для того, щоб опанувати сучасну німецьку мову,
потрібно знати її історію!**

**Шановні студенти,
обирайте «Історію німецької мови»!**

**Будемо разом подорожувати по епохах та етапах
розвитку німецької мови!
Буде цікаво та пізнавально!**

**Викладач: кандидат філол. наук,
доцент - Марунько О. А.**

Метою курсу є вивчення процесу історичного розвитку німецької мови в його основних фонетичних, граматичних та лексичних закономірностях, ознайомлення з теорією і практикою вивчення семантики форм мови та співвіднесення понятійних категорій. Студенти знайомляться з теорією діахронічної лінгвістики та з німецькою діалектологією. Використовується значний матеріал індоєвропейських, давньоверхньонімецьких та інших давньогерманських мовних форм для зіставлення.

- Практичні заняття з цього курсу мають на меті ознайомити студентів із зразками писемних творів на різних історичних етапах розвитку німецької мови, розвинути навички читання, аналізу та інтерпретації пам'яток німецької писемності раннього і пізнього середньовіччя. На матеріалі оригінальних текстів починаючи від глосів, Татіана (VII-IX вв.) і Ноткера (XI в.) до „Пісні про нібелунгів” та міннезангу практично вивчається найдавніша історія німецької мови.

Після завершення курсу студент повинен:

- не лише знати основні зміни, що відбулися з найдавніших часів і до наших днів в області німецької фонетики, граматики і лексики, але й на основі прикладів із індоєвропейських, давньогерманських мов, та певного періоду розвитку німецької мови, вміти пояснювати специфічні риси сучасної німецької мови з точки зору її історичного розвитку.

- знати фонологічну, морфологічну і синтаксичну будову давньо-, середньо-верхньонімецької, нововерхньонімецької і сучасної німецької мов на різних етапах їх розвитку;
- знати місце німецької мови в системі індоєвропейських мов і в системі германської мовної групи;
- знати правила орфографії і читання давньо- і середньоверхньонімецької мови;
- знати особливості сучасної німецької мови і її національних варіантів;
- вміти аналізувати мову в її історичному аспекті і в сучасному стані, користуючись системою основних понять і термінів загального мовознавства;
- вміти орієнтуватися в основних етапах історії науки про мову і дискусійних питаннях сучасного мовознавства;
- вміти застосовувати отримані теоретичні та практичні знання при читанні, перекладі та аналізі давньо-, середньо-верхньонімецьких та ново верхньонімецьких текстів.

Курс складається з п'яти змістових модулів

Змістовий модуль 1. Vorgeschichte der deutschen Sprache

- Thema 1. Gegenstand der deutschen Sprachgeschichte. Vorgeschichte der deutschen Sprache.

Змістовий модуль 2. Die althochdeutsche Periode

- Thema 2. Althochdeutsch. Allgemeine Charakteristik. Politisch-gesellschaftliche und kulturelle Rahmenbedingungen.
- Thema 3. Phonematik im Ahd. Konsonantismus und Vokalismus.
- Thema 4. Die ahd Morphologie. Substantiv. Die ahd. Verben. Das Adjektiv. Pronomen. Die ahd. Syntax.

Змістовий модуль 3. Die mittelhochdeutsche Periode

- Thema 5. Mittelhochdeutsch. Gesellschaftliche Verhältnisse in der mhd. Periode. Das phonologische System.
- Thema 6. Mittelhochdeutsch. Das morphologische System.

Змістовий модуль 4. Frühneuhochdeutsch.

- Thema 7. Frühneuhochdeutsch. Gesellschaftshistorische Voraussetzungen zur Herausbildung der deutschen Nation und Nationalsprache.
- Thema 8. Frühneuhochdeutsch. Der Wortschatz. Das phonologische System.

Змістовий модуль 5. Neuhochdeutsch.

- Thema 9. Neuhochdeutsch. Die Herausbildung der gemeindeutschen nationalen Literatursprache.

Рекомендована література

- **Базова:**
- Бублик В.Н. Історія німецької мови [Текст] : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів; М-во освіти і науки України. - 2-ге вид. Вінниця : Нова книга, 2004. 272 с.
- Левицький В.В. Історія німецької мови [Текст] : посібник для студ. вищ. навч. закладів. Вінниця : Нова книга, 2007. 216 с.
- Москальская, О. И. История немецкого языка : учебное пособие для вузов. М. : Академия, 2003. 280 с.
- Москальская, О. И. История немецкого языка : учебное пособие для вузов. – 2-е изд., стереотип. М. : Академия, 2006. 280 с.
- Рахманова, Н. И. Цветаева Е. Н. История немецкого языка : от теории к практике : учебное пособие для вузов : [на нем. языке]. М. : Высшая школа, 2004. 332 с.
- Lewizkij, V. Heinz-Dieter P. Geschichte der deutschen Sprache : учебное пособие. Winnyzja : Nova Knyha, 2010. 256 с.

Интернет-ресурсы:

-
- http://lingvistika.dp.ua/lingvo_p_2_p_1.html
- <http://www.edwardo.info/history2.php>
- <http://www.linguistics.ruhr-uni-bochum.de/~strunk/Deutsch/>
- <http://www.linguist.de/Deutsch/gdsmain.html>
- <http://www.stefanjacob.de/Geschichte/Unterseiten/Sprache.php>
- <http://titus.uni-frankfurt.de/didact/idg/idgstkl.htm>
- <http://www.mediaevum.de/haupt2.htm>
- <http://www.mwv.uni-trier.de/>
- <http://demo.fruehneuhochdeutsch.is.guad.de/cgi-bin/fruehneuhochdeutsch/search.cgi?lang=de>
- <http://www.deutchlang.ru/language>
- [http://wiki2.norcom.ru/wiki/Немецкий язык#.D0.94.D0.B8.D0.B0.D0.BB.D0.B5.D0.BA.D1.82.D1.8B](http://wiki2.norcom.ru/wiki/Немецкий_язык#.D0.94.D0.B8.D0.B0.D0.BB.D0.B5.D0.BA.D1.82.D1.8B)
- <http://www.deonline.ru/forum/62601>
- [http://wiki2.norcom.ru/wiki/Готическое письмо](http://wiki2.norcom.ru/wiki/Готическое_письмо)
- <http://www.duden.de/sprachratgeber/crashkursin25schrittenzurneuenrechtschreibung/3>
-

Vielen Dank